

การพัฒนาผลิตภัณฑ์หมุ่ส้ม กลุ่มอาชีพหมุ่ส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

อ.จารุมาศ รักทองหล่อ (หัวหน้าโครงการ)

สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ

อ.กรพินธุ์ กลิ่นเกษร

สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ

ความเป็นมา

หมูส้ม เป็นการถนอมอาหารวิธีหนึ่งที่ชาวไทพวน-ลาวพวน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี นิยมรับประทานกัน สมาชิกของกลุ่มอาชีพหมูส้ม เป็นชาวไทพวน-ลาวพวน ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ได้รับการถ่ายทอดสูตรหมูส้มมาจากบรรพบุรุษ แล้วนำมาปรับให้เข้ากับผู้บริโภค ณ ปัจจุบัน เริ่มจากการทำกินกันภายในครอบครัว และทำไปช่วยงานบุญต่าง ๆ ในชุมชน จนมีคนในชุมชนมาสั่งซื้อ เพื่อนำไปเป็นของฝากให้กับญาติพี่น้องต่างจังหวัด และมีคนในชุมชนต้องการให้ทำขาย จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างได้เพิ่มจากการขายหมูส้ม แต่จะขายภายในหมู่บ้านของตนเองเท่านั้น เนื่องจากต่างคนต่างทำจึงไม่สามารถผลิตในปริมาณมากได้

เมื่อนายสุภัทร ฝายน้ำเงิน กำนันตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้ซึ่งให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ของประชาชนภายใต้การปกครอง ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการสร้างอาชีพ เสริมจากการทำไร่ ทำสวน จัดประชุมผู้ที่สนใจและต้องการสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว จึงเป็นโอกาสอันดีที่สมาชิกจะร่วมมือกันสร้างให้เป็นผลิตภัณฑ์ประจำตำบล เพื่ออนุรักษ์อาหารพื้นถิ่น ให้คงอยู่ตลอดไป ที่ประชุมจึงมีมติร่วมกันในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เพื่อร่วมกันสร้างผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย โดยผลิตภัณฑ์แรก而出จำหน่าย คือ หมูส้ม สูตรไทพวน-ลาวพวน การผลิตสินค้าจะผลิตตามคำสั่งซื้อเท่านั้น เพราะการบรรจุภัณฑ์หมูส้มของกลุ่มยังเป็นบรรจุภัณฑ์แบบง่ายๆ ไม่เหมาะกับการจัดเก็บและการจัดส่ง การจำหน่ายตามตลาดนัดภายในชุมชนและผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ส่วนใหญ่ลูกค้าที่สั่งจะสั่งเป็นกิโลกรัมและมารับสินค้าเอง เพื่อนำไปเป็นของฝาก ลูกค้าบางรายจะนำไปบรรจุภัณฑ์ใหม่เพื่อจำหน่าย

จากการลงพื้นที่ของคณะดำเนินโครงการเพื่อเก็บข้อมูลความต้องการและศึกษาปัญหาเบื้องต้น จากกลุ่มอาชีพหมูส้ม พบว่าทางกลุ่มฯ ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และบรรจุภัณฑ์ จึงเกิดความร่วมมือในการจะพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้มและบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมต่อการจัดเก็บและการจัดส่ง การเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตหมูส้ม และการพัฒนาผลิตภัณฑ์มีกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับหมูส้มให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จึงเป็นที่มาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้มกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้มกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์หมูส้มกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินโครงการ

สมาชิกกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 25 คน ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

มีนาคม - กรกฎาคม 2567

วิธีดำเนินโครงการ

1. ประชุมคณะทำงานลงพื้นที่เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการภายในชุมชน
2. ลงพื้นที่กลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ศึกษากระบวนการผลิตหมูส้มและความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้มของกลุ่ม โดยการร่วมกันสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้ม และระดมความคิดเห็นในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์หมูส้มให้แก่กลุ่มฯ
3. รวบรวมข้อมูลความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดให้กับกลุ่มอาชีพหมูส้ม ต.บ้านกล้วย อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี
4. ดำเนินกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แปรรูปผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ตราผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต การเก็บรักษา และการจัดส่งผลิตภัณฑ์หมูส้มของกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
5. ติดตาม/ประเมินผลความพึงพอใจ การนำไปใช้ประโยชน์ วิเคราะห์ผล และสรุปผล
6. จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ

การบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน

การดำเนินโครงการ มีการบูรณาการกับรายวิชาการศึกษาศาสตร์ทางการจัดการโลจิสติกส์ (บช 3008406) โดยมีนักศึกษาร่วมโครงการ จำนวน 5 คน ได้แก่ นางสาวธิดารัตน์ นากอน นางสาวมณฑิตา ปทุมมาศ นางสาวชลดา ปรีเดช นางสาวหยาดทิพย์ ช่างบรรจง และนายพิรานุพัทธ์ สงวนสุข

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ผลผลิต (Output)

1. สมาชิกกลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และประชาชนทั่วไป จำนวน 25 คน นำองค์ความรู้และทักษะทางการแปรรูปผลิตภัณฑ์ไปต่อยอดในการยกระดับผลิตภัณฑ์ และสามารถเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้เพิ่มขึ้น
2. นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 5 คน มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หมูส้ม และความรู้ด้านการยกระดับผลิตภัณฑ์
3. กลุ่มอาชีพหมูส้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีบรรจุภัณฑ์ ตราสินค้า และมีองค์ความรู้ในการพัฒนากระบวนการผลิตโดยใช้นวัตกรรม

ผลลัพธ์ (Outcome)

ด้านเศรษฐกิจ ชุมชนมีองค์ความรู้และทักษะในการสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มขึ้น

ด้านสังคม ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ด้านแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ เพื่อสร้างความสามัคคีในการสร้างรายได้และความมั่นคงในอาชีพ

ด้านวิชาการ การนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมที่จากการจัดโครงการบริการวิชาการไปเผยแพร่ให้กับประชาชนในชุมชนและผู้สนใจ

ผลกระทบจากโครงการ (Impact)

ด้านเศรษฐกิจ การยกระดับศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์หมูสั้ม เป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ด้านสังคม ส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพหมูสั้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การนำไปใช้ประโยชน์และสร้างรายได้

1. กลุ่มอาชีพหมูสั้ม ตำบลบ้านกล้วย อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีความรู้และทักษะทางการแปรรูปผลิตภัณฑ์หมูสั้มให้มีความหลากหลาย มีบรรจุภัณฑ์ และตราสินค้าที่เหมาะสม เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ และสามารถเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ผลงานบริการวิชาการและการบริการสังคม ช่วยพัฒนาท้องถิ่นตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

